

לפרסום מיידי

בית המשפט העליון ידון בעתירה לשינוי במדיניות בנק ישראל
העמותה לשילוב כלכלי מבקשת סעד באמצעות הנחיית המפקח הכללי על הבנקים להתוות רגולציה שתאפשר לעולים חדשים לקבל שירותים בנקאיים שאינם ניתנים להם כיום עקב יישום גורף, הלכה למעשה, של סנקציות בינלאומיות שהוטלו כנגד בנקים זרים בחו"ל. בית המשפט הגבוה לצדק של ישראל ידון בתיק ב-14 ביולי 2025 בשעה 11:30 בבוקר בירושלים.

תל-אביב, 1 ביולי 2025 – העמותה לשילוב כלכלי, ארגון המובל על ידי עולים חדשים, מקדישה את פעילותה לקידום שילובם הכלכלי של עולים חדשים בישראל. העמותה הגישה עתירה תקדימית לבית המשפט הגבוה לצדק נגד בנק ישראל (המפקח על המערכת הבנקאית) ונגד מספר בנקים ישראליים מובילים, בהיעדר נוהל בנקאי תקין מהותי החותר לאיזון הוגן בין זכויות היסוד של העולים חדשים ובין הסביבה העסקית בה פועלים הבנקים.

העתירה קוראת לכינון רפורמות רגולטוריות דחופות לשם יצירת ודאות עסקית ופיננסית, לצד פתרון מקרים שבהם לא הוענקו לעולים חדשים שירותים בנקאיים, וזאת על מנת להגן על זכויות העולים ולשם הבטחת הצלחת השתלבותם הכלכלי בחברה הישראלית.

הסעד המבוקש:

העמותה לשילוב כלכלי מבקשת את התערבות בית המשפט בכך שיורה על הפיקוח על הבנקים לפעול כדלקמן:

- לגבש מדיניות ברורה, אחידה ומהותית עבור התאגידים הבנקאיים בנוגע ליישום סנקציות בינלאומיות.
- להבטיח שמדיניות זו תאזן בין הסיכון לבנקים לבין זכויות הלקוחות והאינטרס הציבורי.
- לקדם שקיפות ואחריות בהחלטות בנקאיות שמשפיעות על עולים חדשים.

רקע וסוגיות מרכזיות

ההליך המשפטי מוגש בשעה בה האנטישמיות הגוברת בעולם מגבירה את הלחץ על ישראל להיערך לקליטת עולים חדשים, ובעקבות גל העלייה אשר נבע מהפלישה הרוסית לאוקראינה, במהלכו ראתה המדינה למעלה מ-100,000 בני אדם המבקשים לבנות מחדש את חייהם בישראל באופן קבוע.

העמותה לשילוב כלכלי יזמה את העתירה בתגובה לפניות רבות שהתקבלו אצלה במהלך השנתיים האחרונות, ונתמכות בלמעלה מ-1,000 משיבים לסקר אשר מתארים את המחסומים הניצבים בפני עולים חדשים בהתנהלותם מול הבנקים בישראל.

70% מן המשיבים על הסקר עלו לארץ בשנים 2022-2024.

ממצאי סקר אשר נערך לפני כשנתיים מצביעים על צורך דחוף בשינוי מדיניות המפקח על הבנקים

- **נתוני מקור ראשון (2022-2024):** על פי הסקרים שערכה העמותה לשילוב כלכלי, עולים חדשים דיווחו כי הם נתקלים בחסמים משמעותיים בניסיונם לקבלת שירותים בנקאיים בסיסיים בין השנים 2022 ל-2024. הדו"ח מדגיש כי **50% מהמשיבים דיווחו כי סירבו לספק להם שירותים בנקאיים בשנים 2023-2024**. במועד הגשת העתירה, 70% מהבעיות שדיווחו טרם נפתרו או שנפתרו באופן חלקי בלבד.
- **עיכובים והיעדר מענה:** 55% מהמשיבים דיווחו כי נאלצו להמתין למעלה מ-10 ימים לקבלת תגובה מהבנק, ו-80% ציינו כי המענה שיקבלו היה בעל-פה בלבד – **בניגוד להוראות בנק ישראל**.
- **עשרות מיליוני דולרים תלויים על כף המאזניים, עקב חסימת העברות בינלאומיות של כספים לגיטימיים:** 50% מהעולים החדשים חוו מכשולים בהעברת חסכונותיהם, משכורותיהם וכספיהם האחרים לישראל מחו"ל. הבעיה בלטה בעיקר בקרב עולים שהעבירו כספים ממדינות כמו רוסיה, אוקראינה ובלארוס. העברות אלו – משכורות ותמורות ממכירת נכסים – הן חיוניות לביסוס מרכז חייהם של אותם עולים חדשים בישראל.

ציטוטים מעולים שנפגעו:

- "אין אפשרות להעביר משכורת מרוסיה. למרות שההכנסה אומתה, המיסים שולמו וכל המסמכים הוגשו לבנק לאומי... בלתי-אפשרי להעביר כסף לישראל מרוסיה או ממדינות אחרות."
- עולה שהגיע לישראל בשנת 2022, דיווח על המקרה (שטרם נפתר) ב-19.05.2024.
- "כבר שלושה חודשים שאני לא מצליח להעביר כסף לישראל. הבנק מסרב לקבל את הכסף, על אף שהוא מבוקר ועל אף שהבנק מכיר בביקורת. ה מקשה עליי לנהל את חיי ולפתח את העסק שלי בישראל."
- א.ב., עלה לישראל, דיווח על מקרה זה (שטרם נפתר) ב-12.12.2024.

[גישה ל-1,000 עדויות נוספות של עולים זמינה לפי בקשה.]

חיבוק ידיים רגולטורי הוביל להליכים משפטיים

הממצאים מדגישים את היעדרם של נהלי עבודה מהותיים או מסגרת רגולטוריות ברורה מצד הבנקים בכל הנוגע למתן שירות לעולים כאשר הם מגיעים ממדינות שחלות עליהן סנקציות, אך אינם עצמם מצויים תחת סנקציות כלשהן.

למרות פניות חוזרות והצגת ראיות המעידות על פגיעה בעולים החדשים, המפקח על הבנקים נמנע מלפעול לגיבוש מדיניות מהותית ואחידה שתנחה את הבנקים כיצד יש ליישם, הלכה למעשה, סנקציות בינלאומיות. משמעות הדבר בפועל, היא שאין באפשרותם של עולים להשלים תהליכי ציות באופן עקבי ומוסדר וכתוצאה מכך, להשלים פעולות חיוניות מול הבנקים.

העתירה שהוגשה מציינת במפורש את הגורמים הבאים: הפיקוח על הבנקים, בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק מזרחי טפחות, בנק דיסקונט, הבנק הבינלאומי הראשון של ישראל, ומשרד החוץ.

אודות העמותה לשילוב כלכלי:

העמותה לשילוב כלכלי פועלת לקידום ולהבטחת זכויותיהם של עולים החדשים, לשילובם במשק הישראלי ולטיפול צמיחה כלכלית המונעת על ידי עולים. העמותה מחויבת להתמודד עם האתגרים הניצבים בפני עולים חדשים ולמאבק למען יחס הוגן בכל היבטי שילובם הכלכלי בישראל.

לפרטים נוספים, נא ליצור קשר:

סופיה טופולב-לוז

העמותה לשילוב כלכלי

דוא"ל: sophia@economic-inclusion.org

About the Economic Integration Organization:

The Economic Integration Org works to promote the economic rights of new Israelis, to integrate them into the Israeli economy, and support economic growth that they drive. The Org is committed to addressing the challenges faced by new immigrants and advocating for fair treatment in all aspects of economic integration.

For more information, please contact:

Sophia Tupolev-Luz

Founder, The Economic Integration Organization

Email: sophia@economic-inclusion.org